

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Volný čas dětí v kontextu rodinného prostředí

Autor práce: Bc. Monika Mikešová

Obor studia: Pedagogika volného času (navazující)

Posudek vypracoval: Mgr. Lucie Kolářová, Dr.theol.

Datum: 10.05.2016

Předložená diplomová práce se zabývá problematikou volného času dětí v rámci rodinného prostředí. V úvodu práce autorka vysvětluje motivaci vedoucí k volbě tématu, poukazuje na jeho objektivní relevanci a zdůvodňuje vlastní koncepci práce spojenou s výběrem konkrétních témat a metodického postupu. Chybí však zřetelně formulovaný cíl práce; ten se objevuje na začátku výzkumné části („*analyzovat trávení volného času dětí v rámci dvou modelů rodiny*“) a poté v závěru práce (dokonce ve dvojí explicitní formulaci: s. 81 a 82), kde je ovšem vztažen výlučně k výzkumné části práce („*... posoudit volný čas dětí z funkční rodiny a problémové rodiny*“; „*... porovnat chápání volného času a náplň dětí vyrůstajících v odlišném rodinném prostředí*“). To jen zčásti odpovídá koncepčnímu záměru, nastíněnému v úvodu, a fakticky se tím zužuje potenciál, obsažený i v samotném názvu diplomové práce. Kromě toho nelze předpokládat, že by se v práci, rozdělené na teoretickou a výzkumnou část (přičemž teoretická část zabírá 2/3 celkového rozsahu), předkládala tato teoretická část pouze v propedeutické funkci k uvedení do následujícího výzkumu, tedy bez samostatné hodnoty. Cíl této práce by měl naopak být dostatečně univerzální a ústrojně propojovat obě její části. Navzdory nedostatečné reflexi tohoto metodologického principu ze strany autorky lze však konstatovat, že v celkovém vyznění práce je relevance teoretické části a její návaznost na výzkumnou část *fakticky* zřejmá.

Z obsahového hlediska práce svou strukturou odpovídá sledované problematice – názvy hlavních kapitol teoretické části pokrývají základní témata (volný čas, rodina, prostředí). Poněkud rozporuplná je vlastní náplň jednotlivých kapitol, jež je hlavně přehledového a kumulativního charakteru. Čtenář se nemůže vyhnout domněnce, že autorka upřednostňovala kvantitativní hledisko a méně pracovala s věcným obsahem informací. V důsledku toho se ve své práci pohybuje na spíše bezprostředně popisné než konceptuální rovině. Konkrétní obsahy podkapitol se mnohde překrývají (1. a 1.3; 1.8.3 a 2.2; 1.5.1 a 1.6 – zde figurují téměř stejné kategorie coby funkce i coby cíle), formulace se sobě podobají nebo přímo dublují (poslední věta na s. 7 zcela totožná s třetí větou od konce na s. 6; opakování vět na s. 8), vyvstávají pochybnosti o vhodnosti zařazení konkrétních obsahů do určitých podkapitol (např. 1.4 by logicky spadalo pod 1.2). Děti jako téma nejsou explicitně pojednány v míře, která by odpovídala názvu práce. Celkově to nasvědčuje tomu, že obsah není v předložené práci dostatečně rozlišený – mnohé z jednotlivých podkapitol by mohly být přeřazeny, aniž by to se stávající podobou práce zásadněji otrásl. Nelze proto říci, že by struktura teoretické části byla zcela domyšlená a bezchybně logicky vystavěná. Naopak přesvědčivě působí výzkumná část s jasně stanoveným cílem, vymezenou metodikou a následnou analýzou výzkumného materiálu.

Jazyková úroveň textu je kolísavá, zřejmě v závislosti na použitých zdrojích. Pasáže s vlastními formulacemi autorky se někdy projevují neobratným až nevhodným stylistickým vyjadřováním („*volný*

čas jako příležitost k rozvoji přes vhodně zvolenou činnost“, s. 9; také nadužívání slova „skrze“ ve spojeních pro český jazyk neexistujících), gramatická pochybení jsou minimální.

Z formálního hlediska je text předložené práce přiměřeného rozsahu a požadovaného formátu a vykazuje odpovídající technickou úroveň zpracování. Bibliografické údaje odpovídají normě, odkazy však nepůsobí uspořádaně a nesplňují všechny formální náležitosti (autorka ve formálních odkazech zpravidla nerozlišuje mezi přímou citací a parafází, avšak v několika případech nečekaně parafrázi „přiznává“ a odkaz „srov.“ uvádí – např. s. 24, s. 41); autorka zpravidla necituje správně, když přebírá informace autora, který je citován jiným autorem – např. s. 20, s. 26, avšak v několika případech to opět překvapivě zohledňuje – např. s. 50, s. 52). Jako závažné pochybení lze však považovat skutečnost, že v práci u četných odstavců, ba u celých stran chybí odkazy, takže není patrné, odkud autorka předkládané poznatky čerpala (s. 11, kap. 1.3.2; 1.8.4; 1.8.6; 1.8.10; 2.2.1; 2.3.2; 3.3; s. 35). Kapitoly 2.1 a 2.1.1 čerpají celé z jediného zdroje, avšak velké části zůstávají opět bez odkazu.

Vzhledem k výše řečenému usuzuji, že diplomová práce Moniky Mikešové splňuje nároky kladené na daný typ kvalifikační práce spíše v minimální až hraniční míře; zároveň však uvedené výtky nejsou takového rázu, že by práci diskvalifikovaly. Doporučuji ji proto k obhajobě.

Mgr. Lucie Kolářová, Dr.theol.